

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Koláře a soudkyň JUDr. Heleny Papouškové a JUDr. Věry Pavláskové v právní věci žalobce **Ing. Karla G r á f a**, Berlínská 2749, Tábor, správce konkurzní podstaty úpadce Odbytové družstvo CENTRUM, v likvidaci, IČ 25194487, zastoupeného JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem v Táboře, Převrátilská 330, proti žalovanému **Zemědělskému družstvu Mojné**, se sídlem Mojné 72, IČ 60838451, zastoupenému JUDr. Jaroslavem Kubínem, advokátem v Českých Budějovicích, Pražská 7, o 81.123,-- Kč, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 24. 1. 2008, č. j. 9 C 252/2007 – 49,

t a k t o:

Rozsudek soudu prvního stupně se, vyjma výroku v odstavci I., **m ě n í** takto:

Žaloba, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci 66.219,-- Kč **s e z a m í t á**.

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 45.867,60 Kč k rukám právního zástupce žalovaného JUDr. Jaroslava Kubína do tří dnů od právní moci rozsudku.

Žalobce je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení státu České republice – na účet Okresního soudu v Českém Krumlově 809,50 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto

rozsudku.

Žalobci se povinnost zaplatit na účet Okresního soudu v Českém Krumlově soudní poplatek 2.650,-- Kč **n e u k l á d á**.

O d ů v o d n ě n í:

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně ve výroku v odstavci I. řízení co do částky 14.904,-- Kč zastavil. Ve výroku v odstavci II. rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci 66.219,-- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Ve výroku v odstavci III. rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 30.640,-- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce. Ve výroku v odstavci IV. rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit náhradu nákladů řízení státu České republiky na účet Okresního soudu v Českém Krumlově ve výši 809,50 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Ve výroku v odstavci V. pak rozhodl tak, že žalovaný je povinen zaplatit na účet Okresního soudu v Českém Krumlově soudní poplatek 2.650,-- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že mezi Odbytovým družstvem CENTRUM, Tábor a žalovaným byla 23. 10. 2002 uzavřena kupní smlouva, podle které měl žalovaný v jednotlivých kalendářních čtvrtletích 2003 dodat za celý tento rok 52000 kg jatečných zvířat s tolerancí $\pm 5\%$. Dodal pouze 23359 kg. Úpadce (Odbytové družstvo CENTRUM), proto v období své likvidace uplatnil nárok na smluvní pokutu podle článku VII kupní smlouvy za nedodané množství 27041 kg jatečných zvířat, které představuje rozdíl mezi 95 % smlouveného množství a množstvím skutečně dodaným. Pokuta podle tohoto článku činí 3,-- Kč za kg nedodaného množství. 22. 3. 2005 byla žalovanému vyúčtována fakturou č. 1050169 smluvní pokuta za nedodané množství ve výši 81.123,-- Kč se splatností 5. 4. 2005. Vyčíslení pokuty vychází z toho, že ve 2. čtvrtletí 2003 měl žalovaný dodat 13000 kg, dodal 7171,62 kg, při toleranci $\pm 5\%$ tedy měl dodat 12350 kg. Rozdíl 5178,38 kg násobený 3,-- Kč/1 kg činí 15.535,-- Kč. Ve 3. čtvrtletí měl dodat rovněž 13000 kg, dodal 7805 kg, nedodal tedy 4544,70 kg, což při vynásobení 3,-- Kč/1 kg činí 13.634,-- Kč. Ve 4. čtvrtletí 2003 nedodal žalovaný nic a při zohlednění odchylky $\pm 5\%$ měl dodat 12350 kg, což při násobení 3,-- Kč/1 kg činí celkem 37.050,-- Kč. Na majetek úpadce Odbytového družstva CENTRUM v likvidaci byl 14. 3. 2006 prohlášen konkurz. Žaloba je podle okresního soudu nedůvodná. Námitku promlčení vznesl žalovaný oprávněně pouze v rozsahu prvního čtvrtletí 2003, na což žalobce reagoval zpětvzetím žaloby. V dalších čtvrtletích 2003 nárok žalobce promlčen není, protože neuplynula čtyřletá promlčecí lhůta podle § 397 obchodního zákoníku. Protože žalovaný nedodal sjednané množství jatečných zvířat, dostal se do prodlení, a žalobce má proto právo na vypočtené sankce. Okresní soud shledal žalobu důvodnou a vyhověl jí, neboť smluvní pokuta byla sjednána souladu s § 300 a násl. obchodního zákoníku. Žalovaný neprokázal prodlení s odebráním sjednaného množství ze strany Odbytového družstva CENTRUM. Aby mohla být tato námitka vzata soudem v úvahu, bylo by nutné, aby žalovaný prokázal konkrétní dodávku, kterou byl připraven

realizovat a její odmítnutí, kterým by se Odbytové družstvo CENTRUM dostalo do prodlení. To se žalovanému prokázat nepodařilo, neboť o odmítnutí nejsou žádné záznamy. Žalovaný pouze obecně prokázal, že k odmítání nejspíše docházelo, což potvrdil mj. svědek [REDAKCE] a další svědci.

Proti tomuto rozsudku podal odvolání žalovaný. Namítal, že okresní soud vycházel při svém rozhodnutí z čistě formalistického přístupu a pominul praxi v obchodních vztazích. Byl to úpadce, který nebyl schopen, s ohledem na situaci na trhu, jateční zvířata v nasmlouvaném množství uplatnit. Tyto neodebíral a rovněž s dalšími subjekty jednal o tom, aby si samy zvířata na trhu uplatnily. To bylo v řízení potvrzeno jak [REDAKCE], tak i [REDAKCE], [REDAKCE] i [REDAKCE]. Sjednávání konkrétního množství plnění se dělo vždy telefonicky, s předstihem sedmi dnů, je to záležitost operativní a nevedou se o tom žádné záznamy. Žádné záznamy se nevedly ani o odmítnutí určitého množství zvířat. To vše okresní soud přehlédl, byť to ve věci slyšení svědci prokázali. Z neodebraného ani z nedodaného množství nebyly vyvozovány žádné sankce. Sankce začal uplatňovat teprve správce konkurzní podstaty. Okresní soud pochybil i při rozhodování o nákladech řízení, když žalovaný neměl ve věci plný úspěch, protože žalobu o částku, ohledně které bylo řízení zastaveno, omezil. Z těchto důvodů navrhoval žalovaný, aby byl napadený rozsudek změněn tak, že žaloba bude zamítnuta.

Ve svém vyjádření k odvolání žalovaného žalobce uvedl, že vztahy mezi žalovaným a úpadcem byly nadstandardní, kdy žalovaný byl členem úpadce. Byl to požadavek Ministerstva zemědělství, aby vztahy mezi členy úpadce byly upraveny smluvně. Žalovaný neprokázal, že by zvířata, která se mu u úpadce nepodařilo realizovat, realizoval někde jinde na trhu, když jeho povinností bylo množství takových zvířat úpadci nahlásit. V řízení nebyly prokázány ani obecné, ani konkrétní obchodní zvyklosti, nebylo prokázáno, že by praxe popisovaná žalovaným byla používána i v jiných subjektech. Obchodní zákoník nedává obchodní praxi přednost před ustanovením zákona. Pokud byly vztahy účastníků upraveny písemnou smlouvou, musela by být jakákoliv změna provedena rovněž písemně. Napadený rozsudek by proto měl být odvolacím soudem potvrzen.

Po zjištění, že odvolání je přípustné podle ust. § 201 o. s. ř. v návaznosti na ust. § 202 o. s. ř., bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou, projednal odvolací soud věc podle § 212 o. s. ř. a přezkoumal napadený rozsudek podle § 212a odst. 1 o. s. ř. Dospěl k závěru, že odvolání žalovaného je důvodné.

Podle § 264 odst. 1, při určení práv a povinností ze závazkového vztahu se přihlíží i k obchodním zvyklostem, zachovávaným obecně v příslušném obchodním odvětví, pokud nejsou v rozporu s obsahem smlouvy nebo se zákonem. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, obchodní zvyklosti, ke kterým se má přihlížet podle smlouvy, se použijí před těmi ustanovením tohoto zákona, jež nemají donucující povahu.

V projednávané věci se odvolací soud neztotožňuje s názorem soudu prvního stupně o tom, že žalobce má vůči žalovanému nárok na zaplacení smluvní pokuty z kupní smlouvy, uzavřené mezi účastníky dne 23. 10. 2002. Podle názoru odvolacího soudu bylo v řízení

z důkazů, provedených výsledkem svědků [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], prokázáno, že účastníci této smlouvy v průběhu celé spolupráce vůči sobě neuplatňovali smluvní pokutu za nedodané či neodebrané množství jatečních zvířat podle článku VII smlouvy. Těmito důkazy bylo prokázáno, že množství zvířat bylo ve smlouvě sjednáno účastníky pouze orientačně, když skutečně odebírané množství se mezi účastníky upřesňovalo telefonicky, podle jejich možností a podmínek na trhu. Bylo tedy prokázáno, že obecnou obchodní zvyklostí ve vztazích účastníků v zemědělské výrobě – živočišné výrobě ve smyslu shora citovaného ust. § 264 odst. 1 obchodního zákoníku bylo telefonicky upřesňovat množství dodaných zvířat a sjednané sankce – smluvní pokutu neúčtovat. K těmto obchodním zvyklostem je proto třeba, jako k doplňku smluvního ujednání účastníků, přihlídnout. Návrh žalobce není důvodný.

Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně, vyjma výroku v odstavci I., který zůstal odvoláním nedotčen, dle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, že žalobu, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci 66.219,-- Kč, zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů vyplývá z ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., když náklady řízení ve věci zcela úspěšného žalovaného v celkové výši 45.867,60 Kč jsou tvořeny náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 24.057,60 Kč a náklady řízení před soudem odvolacím ve výši 21.810,-- Kč. Náklady řízení před soudem prvního stupně tvoří paušální odměna advokáta dle vyhl. č. 484/2000 Sb. (§ 3 odst. 1, bod 4) ve výši 21.100,-- Kč, náhrada hotových výdajů advokáta dle vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 1.500,-- Kč (§ 13 odst. 3), jízdné osobním vozidlem tovární značky Citroen C 2, RZ [REDACTED] z Českých Budějovic do Českého Krumlova a zpět celkem třikrát (1 cesta 26 km), při průměrné spotřebě vozidla 4,8 litru nafty na 100 km a ceně nafty dne 29. 10. 2007 a 3. 12. 2007 ve výši 28,10 Kč/1 litr a 14. 1. 2008 31,20 Kč/1 litr, náhradou za čas strávený na cestě za 6 půlhodin po 100,-- Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb. (§ 14 odst. 3). Náklady odvolacího řízení ve výši 21.810,-- Kč jsou tvořeny paušální odměnou advokáta dle vyhl. č. 484/2000 Sb. ve výši 18.560,-- Kč (§ 3 odst. 1, bod 4), náhradou hotových výdajů advokáta ve výši 600,-- Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb. (§ 13 odst. 3) za 2 úkony právní pomoci po 300,-- Kč a zaplaceného soudního poplatku z odvolání ve výši 2.650,-- Kč.

O náhradě nákladů státu bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. podle výsledku řízení. Řízení si vyžádalo náklady v celkové výši 809,50 Kč (svědečné svědka [REDACTED] 621,50 Kč a svědečné svědkyně [REDACTED] 188,-- Kč).

Protože žalobce je podle § 11 odst. 2 písm. r) zák. č. 549/1991 Sb. od placení soudního poplatku z návrhu osvobozen a povinnost zaplatit tento poplatek nepřešla dle § 2 odst. 3 o. s. ř. zák. č. 549/1991 Sb. na žalovaného, nebyla žalobci povinnost k jeho zaplacení uložena.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku je možno podat dovolání do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí, a to k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím

Okresního soudu v Českém Krumlově.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 30. června 2008

JUDr. František K o l á ř, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Tillová